

THE PARSEE VOICE

Vol. II. 13 & 14

1 – 15 & 16 – 31 March 2005

For Private Circulation

A Wish & A Prayer, In Nature's New Year

*Chithrem Buyât Ahmi Nmâné!
Pithvem Buyât Ahmi Nmâné!
Tokhma Pithvem Buyât Ahmi Nmâné*

"May the Seed Remain (Intact) In This House!
May There be Fertility In This House!
May There Be Fertility Of The Seed In This House!"

"...*Ké Har-ché judtar shâyad béd, tâ bé-rasâd ân i madan mardân-i dâd-ârâster, gehân-veerâstâr, ashâhi-varzidâr Mard, – Hushidar-Zarthushtân, va Pashutan-Vishtâspân, va Vehrâm-i-amâvand oi paedâ i deen âyand va rasand...*"

"...So that, whatever should happen quickly, may reach! (That is,) the Law-Reformer, the World Renovator, and the Practitioner of Ashoi, cometh – may Hoshedar of Zarthosht, Peshotan of Gushtasp and courageous Behram come for the propagation of the Religion!"

These two passages, one in *Avesta* and the other in *Pazend*, are from one of the most important **Setayeshes** of Dasturan Dastur Adarbad Marespand, who was the last **Saoshiyant** of the Mazdayasni Zarthoshtis. He flourished during the reign of King Shapur II, 4th century A.D.

The *Avesta* lines are unique in that, they are not to be found in any other extant *Avesta* text! The "*Chithrem Buyât*" Setayesh is a Nirang, a potent incantation, which should be recited as a mandatory prayer in these turbulent times, by every Mazdayasni Zoroastrian, after finishing the *Nyaishes* and the *Yashts*. Had the present and the last generations of Parsees religiously taken to this effective prayer every day, most of the

present-day problems would have just vanished!

The other *Pazend* passage quoted above also from the same **Setayesh** expresses an ardent wish of the devotee that the next Saviour, Shah Behram Varzavand comes soon! The question today, on many Parsees' lips is, when, will he come? Why do they ask this question? Because those sincerely devout are sick of observing and experiencing the atrocities perpetrated on their religion and their consecrated religious institutions, by all concerned. They are fed up with the gross, materialistic times, culture and civilisation, in which Nature and her Creations are wantonly brutalised. So, they desperately yearn for the rejuvenation of the Mazdayasni Zarthoshti *Deen!* Well, if you want Shah Behram Varjavand to come soon, recite the *Chithrem Buyât* Setayesh daily and keep your fingers crossed.

We would like to highlight a few passages from one more **Setayesh**, which is also very appropriate for the present times, in which many of our co-religionists do not know who is a Mazdayasni, what is the Mazdayasni Religion and what a Mazdayasni Zarthoshti is supposed to do! The *Pazend* **Setayesh** is *Ba-nâm-i-yazad*

(1) *Sépâs-dâram az Dâdâr-i veh avzuni-ke aer ham, na an-aer; vehdeen-hum, na akdeen;*

"I am thankful to the good (benevolent) Creator that I am an Arya (that is, one having an Arya seed and belonging to Iran) and not an un-Arya. I am a 'Veh-Deen' (that is, one belonging to the Mazdayasni religion), not one belonging to a wicked religion (here "wicked" means one belonging to the dark side of Nature).

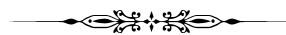
(2) *Ba har ché raseed khush manashné va sépâsdâr béd.*

"Whatever may happen, remain cheerful and be thankful (to God)!"

This is the best credo in life in the present times for every human. Parsees, in particular, should take a leaf out of this admonition, and in times of adversity and turmoil, keep uttering this line to derive mental solace and satisfaction.

(3) *Ba Deen-i avanâst aveezeh Mazdayasnân paedâ aedun ba kardam, ké heech cheeh neest ké ba Avesta andar neest!*

"I have created the indestructible holy Mazdayasni Deen in such a manner, that there is absolutely nothing, which is not mentioned in the *Avesta*."

Lalbaug's Wadia Adaran Further ***RAVAGED!!*** ***No Agiary Can Exist Without Well Water***

The Parsee Voice (Vol. II – 3 & 4) carried a detailed article titled, "The Lalbaug Leviathan". One had thought that after that, Hilla Builder's Zarir Bhathena's conscience wouldn't allow him to live in peace. But, from the latest atrocities perpetrated on the Wadia Adaran, as will be shown below, the grossness and the mercenary mindedness of the builder-trustee nexus is at once highlighted!

It is unbelievable that just five years ago, in March 2000, Bhathena, aspiring to be BPP trustee, wrote these lines in an "Open Letter" to the Anjuman Committee voters: "I am a man of few words. I always believe that one's work and results speak for itself (sic). Though I am a person with low key approach I am a result oriented person. For me, action speaks louder than words.

"I promise to adopt a positive approach, and work as a team for the betterment of our community, as per my Action Plan..."

Well! Providence had other plans. It knocked out Bhathena from the race for the trusteeship of the BPP. Three years later, however, Bhathena struck again. This time, at Lal Baug. With a vengeance, he targetted the 170-year-old Wadia Adaran, fully aided and abetted by the trustees.

He went about his demolition work coolly and quietly, hardly uttering many words. It was indeed "a low key approach" and "action" did speak "louder than words". **No professional hatchet man could have done a better job of completely ravaging the sanctity of the Wadia Adaran!**

Recent Atrocities: It is necessary to jog the memory of Zarir Bhathena, regarding the

maintenance and upkeep of the Wadia Agiary, which he promised right from day one. In January 2001, he kept on harping on the fact that the construction of a building would generate at least Rs.3 crores for the future repair and renovation of the *Adaran*. **He was supposed to take care of the Adaran first. Instead, today the manner in which this builder-cum-C.A. has gone about his business, one can't help commenting that he has killed the very spiritual essence, the *Khoreh* and the *Noor* of the Wadia Adaran Saheb.**

Two Wells Knocked Out!

The latest sacrilege is the complete deprivation of flowing water for the performance of different rituals! There are two wells, in what can now be called, the "erstwhile" compound of the Wadia Agiary. Until "Hilla Towers" came up, water from one well was daily used for performance of routine ceremonies. The other well, near the "erstwhile" kitchen was used for work in the kitchen. Enter the builder, who began calling the shots: the kitchen well was lidded (on his own admission), so that the builder could then undertake his rampaging act of all but demolishing the *Adaran Saheb!*

The other well's water, unfortunately, as has happened in most Agiaries of Mumbai, was contaminated by sewage water leaking underground. **However, whenever, such wells are drained of the dirty water, fresh water would flow from the natural springs in the well. This water was then used for rituals.** It also happens, in such cases, that gradually, once again, the sewage water would seep in and dirty

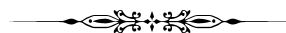
the pure water. This happens in other Fire Temples of Mumbai, and the well is cleaned from time to time.

However, that does not give a builder, any right whatsoever, to tinker with the wells and the water available therefrom! In fact, as Parsee "developers" (sic), Hilla Builders Pvt. Ltd. should have first ensured that leakage from sewage pipes was plugged, so that fresh water from the natural springs could have then flowed freely for the performance of rituals. This was the builder's primary responsibility, who came on the scene on the pretext of adequately maintaining and protecting the Agiary. Instead, he has ended up committing an unpardonable sacrilege by wantonly allowing the main well to dry up completely and lidding the other well!

Dô bucket paani ko laanaa hai laanaa!

When both the wells become non-functional, because a Parsee builder has made them so, when the *Wadia Adaran* is reduced to a pathetic state in this *Kalyug*, thanks to those who claim to be its preservers and protectors, and when the perpetrators of such blasphemous acts don their *daglis* and *phetas* or *pagdis* to celebrate the *Avan Parab*, even hypocrisy and humbug blush a deep crimson!!

Well, some day or the other, we all will have to meet our Maker. So will the Bhathena builders, when they'll realise the ghastly blunder they have made! Till then, devotees having rituals performed at the Agiary, would do well to bring their own buckets of clean water!

Community Capers

(1) Parsi Matrimony & Divorce

Strange are the ways of Providence! While all-out efforts are being made to increase the number of matrimonial alliances among Parsees, the divorce cases (ugh!) are still very much there!

Since the enactment of the Parsi Marriage & Divorce Act in 1936 and the subsequent amendments thereto, the High Court judge was assisted by the Parsee delegates, specially elected for the purpose, who also acted as counsellors to the couples.

At the end of the trial, these delegates give their opinions on the points of facts involved in the case, and whether a divorce is called for or not. This was a unique system followed till recently. However, on 18th October, 2004, the Parsi Chief Matrimonial Court passed decrees in the divorce suits without the help of the delegates! It was left to the Bombay Parsi Punchayet to file a writ petition No.348 of 2005, challenging the procedure followed by the learned judge.

The writ petition was heard by the Division Bench, whose judgement is awaited, at the time of going to the press.

(2) Direct Franchise Opposed by the BPP

But, in another case, in which the trustees themselves took the initiative to amend the scheme for their election, they have played a negative role.

The BPP had filed a Miscellaneous Petition in the year 2000, in the Bombay High Court, not for direct franchise, but for a cosmetic change of increasing the number of voters on the electoral college. Nearly half-a-dozen interveners in the present case had pleaded for voting by all adult Parsees for a trustee of the BPP.

As this issue goes to the press, news has come in that the court has given a judgment in favour of the BPP trustees. And what have these trustees asked for? The ostensible purpose is to show that it is one step forward towards direct franchise. But, in reality it is a couple of steps forward to break the very spirit of the trust! Since the written order has not yet come, we'll leave you with just this nugget to ponder: At present, the fee for a General Register candidate is Rs.500/-. In one fell sweep, this has been hiked to Rs.5000/-!! How many middle class qualified candidates will be able to bear this burden? Isn't it high time that the interveners go in appeal to the Division Bench?

CALLING "THE COMPLETE MAN"!

Will The REAL Mr. MINOO Shroff PLEASE STAND UP?

8th Amendment To The World Body Constitution Shows Some BPP Trustees In Poor Light

The World Body of "Zoroastrians" Constitution seems to be in competition with our Indian Constitution, as far as amendments go! The only difference is that the former is being amended repeatedly even before it has been ratified!

The latest such amendment – the 8th – was made in March 2005 and sent to members of the Federation of Zoroastrian Anjumans of North America (FEZANA). We're sure that both our FPZAI and the BPP have also been sent copies of the same. **The spate of amendments to the Constitution of the W.B. of "Zoroastrians" is mainly because of the majority of the Anjumans of the FPZAI flatly refusing to be a part of such a World Body, for which full credit should go to those, who, at the last Federation Meet in Ahmedabad in December, 2004, gave a clear picture of the consequences of joining such a World Body.**

But in all this welter of events and happenings in the last 3–4 months, the biggest question that arises is, where does the President of the BPP and the FPZAI, Mr. Minoo Shroff, stand?

Readers of "The Parsee Voice" will recall that, ever since he signed on the dotted line, as the President of the International Zoroastrian Organisation, the top of the three arms of that World Body, in June-July, 2004 in London, Mr. Minoo Shroff's stock, stuck-in-the-groove answer to any question about pseudo-Zoroastrians or converts trying to make use of our funds and properties in India, is that Fire Temples and Trusts are governed by their own Trust deeds. Also that "enough safeguards will be provided to ensure" that such persons do not become members of the World Body in future. **Till date, however, neither he nor anyone responsible spells out what those safeguards are.**

Our readers will also remember Mr. Shroff telling us from time to time, particularly after the meeting on the 8th January, 2004 with members of FEZANA and WZO in Mumbai that unless the World Body is of Parsi/Irani Zoroastrians, the BPP/FPZAI will not join. Even in the Jam-e-Jamshed Weekly of 7th November, 2004, Sarosh Daruwalla wrote, after a short question-answer session with Mr. Shroff: "After meeting our BPP Chairman, Mr. Minoo Shroff and having discussed the issue about the World Body with him, and receiving his honest and forthright answers, we should all be convinced that the World Body will be of Parsi/Irani Zoroastrians only." **Mr. Shroff has, so far, not refuted this statement. So, the Parsi/Irani community of Mumbai has every right to ask why Minoo Shroff does not come out with a specific, categorical statement in public that he would join the World Body only if its members are Parsi/Irani Zarthoshtis?**

The Various Amendments To The Constitution

After the FPZAI meeting in Ahmedabad on the 18th and 19th December, 2004, the whole scenario changed, in that, the Federation of Parsi Zoroastrian Anjumans of India found itself denuded of members, as 49 out of 69 Anjumans opposed the FPZAI joining the World Body. So, obviously, the FPZAI cannot become a member of the WZOF.

Therefore, once again, the ball was in the court of the BPP. **For the record, it must be said that if there is one trustee, who is hell-bent on joining the World Body, it is D.K. Tamboly. No wonder. In anticipation of holding a top position in the W.B., he even resigned as an International Board Member (but continues as Chairman, WZO Trust, India) of the WZO, London. So, naturally he would like the BPP to go to it alone,**

if necessary, along with say, Anjumans like Delhi, Chennai, Jamshedpur, etc. and join the World Body!

To accomodate such break-away Anjumans like the BPP (whether BPP has a moral/legal right to join in spite of stiff opposition from Mumbai Parsees is a vital question to be considered), to join the World Body on their own, has the latest amendment to the World Body Constitution been introduced.

As far as the WZO Federation membership is concerned, the amended clause *inter alia* now reads (revised on 12th March, 2005), "An Association in a Region with more than one Association, and where a Federation has been organised, will be eligible for Membership, only provided the existing Federation has decided not to join the WZOF." (Article III, Section I (b)).

To give some more highly objectionable clauses, for which the BPP Chairman, Minoo Shroff, owes an explanation to the community, are those mentioned in the "Bye Laws" of the WZO I and WZOF:

1. The following can become Individual Members of the WZO, either as Ordinary or Life Members or Grand Patrons and Patrons
2. Persons born into **or** professing the Zoroastrian faith.
3. Spouses married to Zoroastrians."
4. The Executive Committee members of the WZOF (like the President, the Vice-President, the Hon. Secretary and the Hon. Treasurer) shall be "individuals of maternal or paternal – Parsi/Irani or Iranian Zoroastrian parentage"! **So far, the BPP had sided only with patrilinearity. How can it join a body which equates matrilineality with patrilinearity? Again, note how cunningly FEZANA in this amendment has squeezed in the plethora of converts from Iran, under the convenient expression, "Iranian Zoroastrian parentage"!!! The original**

Irani Zoroastrians are already mentioned with the Parsis! (Article V, Section 3).

(5) In the Bye-Laws of WZOI ("Council of Individuals", it is suggested *inter alia*, "The members shall elect a person or persons (each of whom must be a Zarathushti in accordance with the commonly accepted practices of his/her region) from among those living within its geographical jurisdiction on the Council of Individuals ("Individual Representative") in the numbers set out below: ...". In this Council, India will be represented by 4 individuals, North America will have 3, while U.K. and Europe will have 8!!

One can go on picking holes in almost every second clause or article of the 8th Amendment to the Constitution of the World Body!

Through these columns, we request all right-thinking Parsees to note that vested interests, like Minoo Shroff, D.K. Tamboly, Keki Gandhi are deliberately confusing the members of our community by their write-ups from time to time. They are purposely obfuscating vital issues about the World Body and pretending that everything is just fine with it. Remember that the entire drafting of the Constitution is the brainchild of FEZANA and WZO executives!

So, Mr. Shroff where on earth, are your imaginary "adequate safeguards"?! If the above membership definitions do not include converts and complete non-Zoroastrians, what, in heaven's name, do they mean?

What has happened to our "Complete Man"? Will he still allow himself to be coaxed and cajoled into make-believing that everything is hunky-dory with the World Body? Will he still continue to give up his own rational thinking and the God-given gift of firm decision-making? Will the real Minoo Shroff please stand up and be counted?

ઉદવાડા અંજુમન ફરીથી ‘‘પારસી વૉઈસ’’ ને માથે માછલાં ધોએ છે!

(અમારા ૧-૧૫ અને ૧૬-૩૧ ડીસેમ્બરનાં અંકમાં એક ખાસ લેખ, ઉદવાડાની અંજુમનને ચેતવણી રૂપે પ્રગટ કરેલો. આ લેખ અમો અત્રે ફરીથી સદાબરૂ એટલાજ માટે પ્રગટ કરીએ છીએ, કે જેથી વાંચકો પોતેજ તોલ કરી શકે કે કોઈ ઈસમોને ‘‘પારસી વૉઈસ’’ની એલર્જીયા ડોબિયા આટલા જોશમાં કાંચ થયા કરે છે! કદાચ પેલા F.D.U. નો ભૂત તો પાછો તોફાને નહિં ચઢ્યો હોય?

આ ચોક્કસ ઈસમો, જેઓનાં નામો અમે જાણીએ છીએ, જેઓ મરડીમોચડીને અર્થનો અનઅર્થ કરવામાં પારંગત છે, તેઓજ આવું હુલકું ઘાશવારે જગાડે છે!

હાલના તેઓનાં પત્રમાં, જે અમો સાતમે પાને અંજુમનનાં સેક્રેટરીની અરજથી વ્યાખુશી છાપીએ છીએ, તેમાં ‘‘વાંઝણી’’ શબ્દ સાથે કેવી શબ્દોરમત આ ભાનભૂલેલા થોડાક ભાઈઓ કરી રહ્યા છે, તે પારખુ વાંચકો તુરતજ જોઈ શકશે!

આ પત્રમાં, ઉદવાડા અંજુમન ખુલ્લું જણાવે છે કે વર્લ્ડ ઝોરાસ્ટ્રીયન કોંગ્રેસ ની આવતા જુન મહિનાની લંડનમાં મળનારી સભા, ભલેને ઈરાનશાહને કેમ સાચવવા તે વ્યાખત લઈને ચર્ચે, તેમાં કોઈએ પણ વાંધો લેવો જોઈએ નહિં!? ત્યાર પછી, કોઈ પણ કારણ વગર, પેલો ૧૦૦ વર્ષ અગાઉના ‘‘દરવાજા કેસ’’ નો આશરો લઈ, તેનો હવાલો આપે છે!

અમને તો બે વાતો નો સંતોષ છે: (૧) જ્યારે પેલું નાપાક ‘‘વર્લ્ડ બોડી ઓફ ઝોરાસ્ટ્રીયન્ઝ’’ સામે ડોળા ઘૂરકી રહ્યું છે, ત્યારે પાક ઈરાનશાહ માટે ઉદવાડા અંજુમનની ફરજ છે કે સાવચેતીનાં પગલાં લેવા – એટલેજ અમોએ એઓનું ધ્યાન ખેંચ્યું હતું.

(૨) કબીરજીનો પેલો ડહોરો યાદ કરી લઈએ: ‘‘નીંદા હમારી જો કરે મિત્ર હમારા હોય, સાબુ લેવે ગાંઠકા ઔર મૈળ હમારા ધોયા!’’

— તંત્રી

અમારા ડીસેમ્બર અંક નો લેખ

ઉદવાડા અંજુમનને માટે તાજી બાતમી!

પેલા ‘એફ.દી.યુ’ નો દેવ ફરી માથું ઊંચકી રહ્યો છે!

‘‘વર્લ્ડ જરથોશ્તી કોંગ્રેસ’’માં પાક ઈરાનશાહને સાચવવાની ચર્ચા થશે!

ઉદવાડા અંજુમને વારંવાર ઠરાવો પસાર કર્યાં છે, કે તેના સભ્યો શ્રીજી પાક ઈરાનશાહની તકેદારી અને પાસ્બાની કરવા માટે સમર્થવાન છે, અને બહારનાં ઈસમોએ તે માટે તકલીફ લેવી નહિં! તાજેતરમાંજ, જ્યારે FDU નામની સંસ્થા ત્યાં ‘હેરિટેજ’ને નામે ઘૂસવા ગઈ, ત્યારે ત્યાંની સમસ્ત અંજુમને, દસ્તુર ડો. પેશોતન દસ્તુર હોરમઝદીયાર મિરઝાની આગેવાની હેઠળ, વાજબીજ રીતે આવો ઠરાવ ફરીથી પસાર કર્યો હતો, જેને ‘‘ધી પારસી વૉઈસ’’ સંપૂર્ણ ટેકો આપ્યો હતો!

પરંતુ, દિલગીરી સાથે લખવું પડે છે કે આ FDU નો બાહુ, હાલમાં અમદાવાદમાં મળેલી ‘ફેડરેશન ઓફ પારસી જરથોશ્તી અંજુમન્ઝ ઓફ ઈન્ડિયા’ની સભામાં, ફરીથી ઊભો થયો હતો! તા. ૧૮મી ડીસેમ્બરે, સભાનાં શરૂઆતનાં કામકાજ વખતે, આ એફ.દી.યુ. નાં મેનેજીંગ ટ્રસ્ટી તેમજ મુંબઈની પારસી પંચાયતનાં એક ટ્રસ્ટી, શ્રી. દી.કે. તંબોલીએ એવી બરનું કહ્યું હતું કે દસ્તુર ખુરશેદ દસ્તુર કેકોબાદ દસ્તુર, જેઓ આ એફ.દી.યુ.નાં પ્રમુખ છે, તેઓની આગેવાની હેઠળ એફ.દી.યુ. પોતાનું કામ ઉદવાડામાં આગળ ધપાવશે!

આનો અર્થ એજ થયો કે ફરીથી આ બહારનાં માગુસોવાલી એક સંસ્થા, ઉદવાડા ગામમાં, પાક ઈરાનશાહ આગળ ઘૂસવાની વેતરાગ

કરી રહી છે. અમને સમજ પડતી નથી કે એક ઝટકે આ ‘એફ.દી.યુ.ની સંસ્થાને, ઉદવાડા અંજુમન દફે કેમ કરતી નથી? ‘‘ફના કરો આ દેવને ઉદવાડામાંથી’’, (એફ.દી.યુ.) એવું કોઈ મંત્ર ઉચ્ચારી આ બહારની સંસ્થાને બહારજ રાખોની?!

આટલું ઓછું હોય તેમ જુન-જુલાઈ ૨૦૦૫માં વેલાતમાં મળનારી ૮મી વર્લ્ડ જરથોશ્તી કોંગ્રેસમાં જે વ્યાખતોની ચર્ચાઓ થવાની છે, તેમાં ‘‘ઈરાનશાહને કેમ બચાવવા’’ (સેફગાર્ડીંગ ઈરાનશાહ) એક ખાસ વિષય છે!

શું ઉદવાડાની સમસ્ત અંજુમન, ત્યાંનાં બે દસ્તુરો અને હિંદની પારસી કોમ વાંઝણી થઈ ગઈ છે, કે ૬૦૦૦ માઈલ લાંબે, આવી કહેવાતી ‘‘જરથોશ્તી’’ કોન્ફરન્સોમાં, કેટલાક ખરા જરથોશ્તીઓ, બનાવતી ‘‘જરથોશ્તી’’ઓ અને બીજા અન્ય ભામટાઓ પાક ઈરાનશાહને બચાવવાની ચર્ચા કરશે?

કાંઈ પણ સમય બગાડયા વગર ઉદવાડા અંજુમન, તેમના સેક્રેટરી, એરવદ ફરામરોઝ સીધવા, તેમજ બન્ને દસ્તુરજીઓએ વર્લ્ડ કોંગ્રેસનાં સંચાલકોને તાબડતોબ જણાવી દેવું જોઈએ કે આ વ્યાખત હરગીઝ કોઈ સાવ અજાણ્યા માણસો, જેઓને તેની સાથે કાંઈ સંબંધજ નથી, તેઓ તે ચર્ચાને કોઈ પણ નિર્ણય લઈ શકેજ નહિં!

ઉદવાડા અંજુમનનો “પારસી વૉઈસ” વિરુદ્ધનો હાલનો ઠરાવ

તારિખ ૩૦ ડીસેમ્બર ૨૦૦૪નાં પારસી વૉઈસના છેલ્લા પાના પરના લેખમાં “ઉદવાડા સમસ્ત અંજુમન ત્યાનાં બે દસ્તુરો અને હિન્દની પારસી કોમ” માટે જે બીન પાયેદાર તથા એક સાચા જરથોસ્તીને શરમાવે એવી કુર ટીકા એડીટરે કીધી છે તેને ઉદવાડાની સમસ્ત અંજુમન સર્વાનુમતે ધિક્કારે છે.

“કમળાની આંખે બધુંજ પીળું દેખાય” એ કહેવત મુજબ ઉપલી ટીકા કરનારો શબ્દ પોતેજ વાંચીયો હોવો જોઈએ.

કોઈ પણ સંસ્થા કશી પણ બાબતો પર ચર્ચા કરવાને માટે મુક્ત છે. અને કશા બંધનો હોતા નથી. કોઈ પણ શબ્દો તથા સંસ્થા ઉદવાડાની પ્રગતી (અહીં ખાસ જણાવવાનું કે લંડનની કોંગ્રેસમાં, “ઉદવાડાની પ્રગતી” નહિં, પણ “ઈરાનશાહને કેમ બચાવવા” [Safe-guarding Iranshah] ની બાબત અજેન્ડા પર છે!! – તંત્રી) માટે ગમે તેવા પોતાના વિચારો દર્શાવે તથા રજુ કરે તેની સાથે ઉદવાડા

સમસ્ત અંજુમન બીલકુલ સહમત થતી નથી. અને ભવિષ્યમાં પણ થશે નહીં!

વધુમાં ખાસ નોંધ લેવી કે ઈરાનશાહ કેસમાં ઉદવાડાની ગરીબ અંજુમન સો વર્ષ અગાઉ નીચલી કોર્ટથી લઈ હાઈ કોર્ટ સુધી ઈરાનશાહના કેબલા પર પોતાનો કાયમી હક સાબીત કરી જીત મેળવી હતી. કારણકે ઉદવાડા સમસ્ત અંજુમનમાં લખનારા જેવા વાંચીયા નહીં પણ અગમ્ય બુદ્ધિ ધરાવનાર મોબેદ સાહેબો હતા અને આજે પણ છે.

ઈરાનશાહની સાચવણીની પુરે પુરી જોખમદારી ઉદવાડા સંજ્ઞા નવ કુટુંબી અંતોરનાન ટોળામા યોજદાથેગરો ના હાથમાં છે. ને ભવિષ્યમાં પણ રહેશે અ ભુલશો નહીં. તેજને ટુંકારો બસ છે.

ઉદવાડા સમસ્ત અંજુમન વટી
ફરામરોજ કા. સીધવા

જરથોશ્તી ધર્મમાં વટલાવવું એક સેતાની કૃત્ય ગણાય છે!

પારસીઓએ મિશ્ર લગ્ન સામે હર્મશા સખત નાપસંદગી બતાવી છે!

કુદરતમાં કામ કરતો “અષ” નો કાયદો અચલ છે

જરથોશ્તી ધર્મનો પાયો કુદરતનો અચલ, અચૂ ક કાયદો, જેને અવસ્તામાં “અષ” કહે છે, તેની ઉપર રચાયો છે. “અષ” એટલે કુદરતનાં તે કાયદા-કાનુનો કે જે મુજબ તમામ સૃષ્ટિમાં તે કુદરતનું સાંચાકામ ચાલે છે. અંગ્રેજીમાં આને "Divine Law and Order" કહી શકાય.

આ બાબત થોડીક વિસ્તારીને લેવા પહેલાં, એક હકીકતી વાત, જે ઇતિહાસને લગતી છે, તે જોઈ લઈએ.

જેને જરથોશ્તી ધર્મ કહે છે એનું ઊસુલ હજારો વર્ષ અગાઉ, માઝદયસ્ની ધર્મની અંદર હતું. પેગામ્બર અશો જરથોશ્તનાં આગમન પહેલાં આખી દુનિયા માં જે એક ઈશ્વરમાં માનનારો ધર્મ હતો, તેનો “માઝદયસ્ની દએના” તરીકે અવસ્તામાં ઉલ્લેખ મળે છે. આ “માઝદયસ્ની દએન તે રૂગવેદમાં “બ્રહ્મા-ઓ-યજ્ઞ-ધર્મ” તરીકે ઓળખાય છે. ‘મઝદ’ તે ‘બ્રહ્મા’, ‘યસ્ન’ તે ‘યજ્ઞ’ અને ‘દએના’ તે ‘ધર્મ’. યાને, સૌ પ્રથમ માનવજાત માટે એકજ ધર્મ હતો, કે જ્યારે કોઈ પેગામ્બર કે અવતાર આ પૃથ્વી ઉપર ઉતર્યા ન હતા.

જરથોશ્તી ધર્મ પ્રમાણે, જેમ જેમ સમય આગળ ચાલ્તો ગયો, તેમ તેમ આ ધરતી ઉપર દૈત્યો અને રાક્ષસો, જેઓ કુદરતની કાળી બાજુના

પ્રતિનિધીઓ હતા, તેઓનું જોર વધતું ગયું અને પૃથ્વી પર અધમ પાપો અને અત્યાચારો એટલા બધા થવા લાગ્યા, કે છેવટે, ધરતીનાં આત્માએ પુકાર કર્યો કે માઝદયસ્ની પાદશાહ-પહેલ્વાનોથી પણ આ દુષ્ટો સામે લડી શકાતું ન હતું અને તેઓ લાચાર થતા હતા માટે હવે એક એવી જબરજસ્ત અને શૂરાતન વ્યક્તિ પધારે કે જેનેથી દૈત્યો કાબુમાં આવે! એટલે કુદરતે તેવી એક યજ્ઞતી શક્તિ, અશો જરથુશ્તને મોકલ્યા.

માટે, આપાગી બાબતને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી, જરથુશ્ત્ર સાહેબે જે મૂળ કાર્ય કર્યું તે આ હતું, કે માઝદયસ્ની દીનમાં દૈત્યક કચરો ધૂસી ગયો હતો, જે ભલી દીન કાળી બાજુની કુદરતની અસર હેઠળ આવી હતી, તેમાંથી તે જડવાદનો ગંદો કચરો પૂંજે બહાર કાઢ્યો હતો. તે માઝદયસ્ની ધર્મને યોજ્યો બનાવી તેની અંદર જે કાંઈ સુધારા-વધારા કરવાનો એમને કુદરતનો અધિકાર મળ્યો હતો, તેવા સુધારાઓ કરી, આ ધરતી ઉપરનો પહેલ્વહેલો સ્થાપિત ધર્મ ઊભો કર્યો, જે આજે પણ “માઝદયસ્ની જરથોશ્તી” ધર્મનાં નામથીજ ઓળખાય છે!

ઉપલી ટુંકી તવારીખી નોંધ એટલાજ માટે લેવી પડી છે, કારણ છેલ્લાં

સવાસો વર્ષોથી પારસી કોમમાં અને બીજા કહેવાતા અવસ્તા અને જરથોશ્ટી ધર્મનાં અભિયાસીઓ તરફથી એવા ગુલબાંગો અને ગપાટાઓ ઉડાડવામાં આવ્યા છે કે પેગમ્બર જરથોશ્ટે આ ધરતી પર પધારી, તે વેળાના ઈરાનનાં શહેનશાહ કય વિશ્તારૂપ (ગુશ્તારૂપ) અને બીજા અનેક ને પોતાનાં નવા ધર્મમાં વટલાવ્યા હતા! આ સરાસર જુઠાણુંજ છે, એ વાત હવે સ્પષ્ટપાગે જાગ્રાશે, કે હજારો વર્ષો અગાઉ, જ્યારે કોઈ બીજા સ્થાપિત ધર્મ હતોજ નહિં, ત્યારે અશો જરથોશ્ટે ખાસ પધારીને, જે એક ઈશ્વર ધર્મમાં કાળી બાજુની કુદરતે અયોગ્ય હસ્તક્ષેપ કર્યો હતો, તેને, પોતાના દિવ્ય અધિકારથી બહાર કાઢી તેમાં કેટલાક સુધારાઓ કરી, તેજ ઉસુલ માઝદયસ્ની દીનને માઝદયસ્ની જરથોશ્ટી દીન તરીકે ઊભી કરી હતી!

પેગમ્બરે રચેલાં ૨૧ નસ્કો: ત્યાર પછી આ સૌ પ્રથમ પેગમ્બર સાહેબે, કુલ સૃષ્ટિરચનાનાં કાયદાઓ, સત્યો અને કુદરતનાં તમામ ભેદોને પોતાની “આકાશી જબાન”માં રચ્યાં હતાં, જેને ધર્મમાં ૨૧ નસ્ક યા નુસ્ક કહે છે, યાને અનેક વિષયો, વિજ્ઞાનો, વિ. ને આવરી લેનારા જ્ઞાનકોશમાં આ સત્યો તેઓએ રજુ કીધા હતા!

આજે, હજારો વર્ષો પછી, હિંદુસ્તાનનાં પારસીઓ જેઓ આ જાહેર દુનિયામાં, થોડાક ઈરાન, વિ. નાં અપવાદ સિવાય, એકલાજ તે મહાન પેગમ્બરનાં અનુયાયીઓ છે, તેઓ પાસે જે માઝદયસ્ની જરથોશ્ટી દીન બચેલી છે, તે આ પ્રાચીન ૨૧ ગ્રંથોનો, ૧/૨૧ મો ભાગ તારીકે છે. બાકીનું બધુંજ સમયનાં પેટની અંદર હાલને કાજ ચાલી ગએલું છે!

આ બધું છતાં આજે પારસી જરથોશ્ટીઓનાં બચી રહેલાં નાનાં નાનાં ધર્મગ્રંથનાં ટુકડાઓ પર જે ચૂંથા ચૂંથ જુદી જુદી વ્યક્તિઓ તરફથી થાય છે અને થયાજ કરે છે, તે જોતાં એવુંજ લાગે છે કે દુનિયાનાં કોઈ પણ ધર્મનાં શાસ્ત્રો ઉપર આટલો બેફામ અત્યાચાર થતોજ નથી!

આ ઓછું હોય તેમ ઈસ્વી સનની ૨૦મી અને ૨૧મી સદીની સમસ્યાઓ તો સાવ નોખી રીતે ઉભરી આવી છે.

૧૩૦૦ વર્ષોથી હિંદના પારસીઓએ પોતાનો ધર્મ અને અલગ વ્યક્તિત્વ જાળવેલાં છે

ઈરાન થી હિંદુસ્તાન આવેલા પારસી જરથોશ્ટીઓની મૂળ નેમો બેજ હતી: (૧) માઝદયસ્ની જરથોશ્ટી ધર્મને કોઈ પણ સંજોગમાં જાળવવો; અને (૨) પારસી બુનિયાદ ને પૂરી રીતે સાચવવી અને લોહીની સ્વચ્છતાને જાળવવી. તે વેળાનાં રજપુત રાજાનાં રાજ્યમાં પારસીઓ ઠરીઠામ થઈ, શ્રીજી પાક ઈરાનશાહને સંજોગમાં સ્થાપિત કરી, તેઓની પનાહપોશીમાં આવ્યાદી અને સમૃદ્ધિ મેળવી. થોડી

સદીઓ પછી, તેઓ સંજોગથી ગુજરાતનાં બીજા ગામોમાં અને શહેરોમાં રહી પોતાનું ગુજરાણ કરવા લાગ્યા. રજપુત રાજાને જે વચનો એઓનાં વડવાઓએ આપ્યાં હતાં, તે આ માઝદયસ્ની જરથોશ્ટીઓએ સંપૂર્ણ રીતી પાળ્યાં હતાં. તેમાં ખાસ કરીને હિંદુ લશ્કરો સાથે ખભાં સે ખભાં મેળાવી જરથોશ્ટીઓ દુશ્મનો સામે લડ્યા હતા.

જ્યારે ૧૭મી સદીમાં કેટલાક પારસીઓ મુંબઈમાં ઠરીઠામ થવા લાગ્યા, ત્યારે બ્રિટિશ રાજઅમલમાં તેઓએ સૌથી વધારે આવ્યાદી ભોગવી. પરંતુ, એ ભૌતિક સમૃદ્ધિ સાથે ધીરે ધીરે જડવાદે પોતાનો કર લેવા માંડ્યો! પાશ્ચાત્ય સંસ્કૃતિએ પોતાનો રંગ જમાવવા માંડ્યો! અત્યાર સુધી આ પેગમ્બર અશો જરથુશ્ટ્રનાં અનુયાયીઓ જેઓ પોતાનાં ધર્મનાં “અષ”નાં ફરમાનો ચીવવટાઈથી પાળતા હતા, તેઓ હવે અંગ્રેજી સાશનકાળ અને તેની સંસ્કૃતિનાં ગોયા ગુલામો જેવા બનવા લાગ્યા! તેઓ આ આધ્યાત્મિક શિક્ષણોને કોરે મેળી, અંગ્રેજી ભાષા અને કલા કૌશલ્યનાં પરસ્તાર બન્યા! ટુંકમાં પરિણામ એ આવ્યું કે હજારો વર્ષોની દીન અને સંસ્કૃતિને જાળવનારાઓ પોતાનો સાચો રાહ ભૂલી જઈ, જડતા અને ભૌતિકતામાંજ પોતાનું સુખ માનવા લાગ્યા!

ઈ.સ. ની ૨૦મી સદીની શરૂઆતમાંજ મિશ્ર લગ્નનો દાખલો એક શ્રિમંત ખાન્દાનનાં પુત્રે પારસી કોમ સમક્ષ રજુ કર્યો. શ્રી આર.ડી. તાતા નામના પારસી ગ્રહસ્થ એક ફ્રેન્ચ મહિલા સાથે કહેવાતા ‘લગ્ન’ કરી, કોમના એક દસ્તુર પાસે નવજોત કરાવી, આશીર્વાદ સરાવી, અગિયારીમાં દાખલ થવા ગયા, કે જ્યાં તેમને અટકાવવામાં આવ્યા. કોર્ટમાં ખટલો ત્રાગ વર્ષ ચાલ્યો, જેનો નતીજા એ આવ્યો કે પારસી સિવાય કોઈથી પાગ અગિયારી/આતશબહેરામમાં દાખલ થવાય નહિં! પરંતુ, મિશ્ર લગ્નને જે વેગ માળ્યો તે વાગથંભે ચાલવા લાગ્યો! જોતજોતામાં પારસી પુરૂષો સાથે મિહલાઓ પાગ આવા કબાલાનાં લગ્ન કરવા લાગી!

આ અરસામાં, કોમમાં એવા પણ દીન-દુશ્મનો પાક્યા કે જેઓ વિના સંકોચે કહેવા લાગ્યા કે જરથોશ્ટી ધર્મમાં વટલાવવાનું ફરમાન છે! તબેલામાંથી ઘોડાઓ એકએક કરીને ભાગવા લાગ્યા! આજે પરિસ્થિતી એવી થઈ ગઈ છે, કે કોમ ધણી વગરનાં ઢોર જેવી છે! ઉત્તર અને દક્ષિણ અમેરીકા, તેમજ યુરોપમાં બનાવટખોરો આનો લાભ ઉઠાવી ચડી ખાવા લાગ્યા છે! લાખોને હિસાબે પોતે “સુદરેહ-કુસ્તી” બાંધી પોતાને “જરથોશ્ટી” કહેવડાવતી વ્યક્તિઓ બિલાડીની ટોપોની જેમ ઉભરી રહી છે!

પારસીઓએ ફક્ત પોતાની દીનમાં શ્રદ્ધા રાખી, બને એટલાં ફરમાનો પાળી, ધીરજ રાખવાની છે, કારણ કે એ કોમનું ભવિષ્ય ઘણું ઉજ્જવળ છે, એ નક્કી!